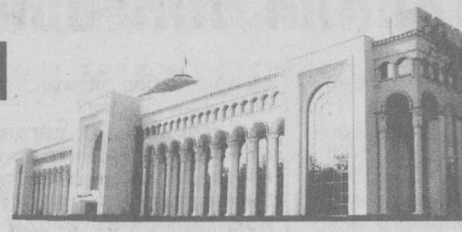

ОШКЕНТ ОҚШОМИ

2000
9 январь —
Ўзбекистон
Республикаси
Президенти
сайлови Күни

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган № 143 (9.335) 1999 йил 10 декабрь, жума Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI PREZIDENTLIGIGA NOMZOD ISLOM ABDUFANIYEVICH KARIMOVNING DASTURI

Биз XXI аср бугунги кунда — янги буюқ ўзгаришлар жамиятининг янгиликларини ва қудратли тараққиётни бугунги кунда турибмиз.

Мамлакатимизда амалга оширилган янгиликлар ва ислохотлардан асосий мақсад юртимизнинг янада ривожланиши, халқимизнинг фаровонлиги, жаҳон ҳамжамиятидан ўзимизга муносиб ўрин эгаллашдир.

Бу стратегик ва дастурий вазифалардан келиб чиққан ҳолда биз мамлакатимизнинг ички ва ташқи аҳолини танқидий кўз билан чуқур таҳлил қилиб, ўз сиёсий, иқтисодий ва маънавий тараққиётимизнинг муҳим устувор йўналишларини белгилаб олишимиз зарур.

Бу устувор вазифалар нима билан иборат?

Биринчи устувор вазифамиз — иқтисодиётимизнинг изчил ўсиши ва самарадорлигини ошириш, демократик бозор ислохотларини чуқурлаштириш асосида халқ турмуш даражасининг барқарор ва узлуксиз яхши-лаб боришини таъминлаш зарур. Бу борда кам таъминланган, муҳтож оилалар ва одамларга алоҳида эътибор қаратиш лозим.

Шу мақсадда яқин беш йил давомида:

- иш ҳақининг энг кам миқдори 3,5 баробар ошириши. Шу билан бирга аҳоли жон бошига тўғри келадиган ўртача даромади 1,8–2,0 баробар кўпайтириши;
- миллий пулимизнинг қадриятларини қўллаб-қувватлаш ҳамда қўлдан кўчириб олиш ва шулар ҳисобидан одамларнинг реал (амалдаги) даромадини мунтазам ошириши;
- давлат томонидан аҳолини иқтисодий қўллаб-қувватлаш ҳамда микродарини қўллаб-қувватлаш билан бир вақтда хўжалиқда ёрдамга муҳтож бўлган оилаларга эътиборни кўпайтириши;
- бундай эзгу мақсадларни амалга оширишда ва ажратилган маблағларнинг самарасини оширишда маҳалла жамоатчилиги кенг микёсда суяниши;
- ногиронларни тўлақонли фаол ҳаётга қайтариш, шунингдек, ногирон болаларни тиббий-ижтимоий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида 2005 йилгача бўлган давлат дастурини ишлаб чиқиш ва амалга ошириши;
- ишчилар ва ортикал ишчи кўчаларини биринчи навбатда қишлоқ жойларда банд қилиш мақсадида меҳнат бозорини шакллантириш, хусусан, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида янги иш ўринларини яратиш дастурини ишлаб чиқиш ва амалга ошириши;
- ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш, аввало, қишлоқ жойларида истиқомат қилаётган аҳолини таъминлаш ва ичкилик сўз билан таъминлаш давлат дастурининг ба-жариллигини қўллаб-қувватлаш, 2005 йилга қадар ичкилик сўз билан таъминлаш микродарини 85 фоизга, табиий газ билан таъминлашни эса 82 фоизга етказиши;
- соғлиқни сақлаш ва эко-

логик хавфсизлик соҳаларида қабул қилинган дастури ҳаётга жорий этиш масалаларини қаттиқ назоратга олиши.

Биз бу ўта муҳим ва улкан вазифаларни амалга ошириш учун, авваламбор, ислохотларимизнинг **иккинчи асосий устувор йўналиши** бўлиши сиёсий ва иқтисодий ҳаётни, давлат ва жамият қурилишини эркинлаштириш масаласига алоҳида эътибор қаратган тақдирдагина муваффақиятли ҳал этишимиз мумкин.

Сиёсий соҳани эркинлаштириш борасида: авваламбор, аҳолининг сиёсий фаоллигини кўпайтириш, жамиятда манфаатлар ва қарама-қарши қучлар ўртасида мувозанатни таъминлашнинг қўллаб-қувватлаш зарур.

Демократиянинг энг муҳим тамойили — одамларнинг сайлов ҳуқуқини, ўз хоҳиш-иродасини эркин ифодалаш, ўз манфаатларини рўйга чиқариш ва муҳофаза қилиш ҳуқуқини таъминлаш учун ҳақикий шарт-шароит, қўний-ҳуқуқий замин яратиш бериш, инсон ҳуқуқлари ва матбуот эркинлигини ҳимоялаш лозим.

Давлат қурилиши ва фуқаролик жамиятини шакллантириш жараёнини эркинлаштириш масаласи ҳам катта аҳамият касб этади. Бу бордаги асосий вазифалар — ҳокимият барча тарафларнинг бир-биридан мустақил ҳолда иш юритиш тамойилларини мустақамлаш, ҳокимият ваколатларини нодавлат ва жамоат ташкилотларига, фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш органларига боқимчилик бўлишига бориш, уларнинг ҳақ-ҳуқуқлари ва эркинликларини муҳофаза этиш.

Иқтисодий соҳани янада эркинлаштириш мақсадида, биринчи навбатда, давлат бош-

лишига муносиб ҳисса қўшаётган ташкилот ва муассасаларда хизмат қилаётган инсонларни, аввало, мактаб, лицей, коллежлар, олий ўқув юрталарининг ўқитувчи ва домлаларини, илмуфан соҳасида ишлаётган илмий ходимларни қўллаб-қувватлаш, уларга керакли моддий шароит тўғрида қўллаб-қувватлаш.

Тўртинчи устувор йўналиш — кадрлар масаласи. Биз олдимизга қандай вазифа қўймайлик, қандай муаммоларни ечиш зарурлиги туғилмасин, гап охири-оқибат, барибир кадрларга ва яна кадрларга бориб тақалаверади. Муболагасиз айтиш мумкинки, бизнинг келажагимиз, мамлакатимизнинг келажаги ўрнимизга ким қилишига ёки бошқачароқ айтганда, қандай кадрлар тайёрлашимизга боғлиқ. Усиб келаётган навқирон авлод, азиз фарзандларимиз, ёшларимиз бизнинг қувончимиз, таянчимиз ва суянишимиз, ғуруримиз ва ифтихоримиз, деган шioriни амалда рўйга чиқаришни таъминлашимиз даркор.

Бешинчи устувор йўналиш — бу иқтисодиётда таркибий ўзгаришларни таъминлашдир.

Мазкур ўзгаришлар қорхоналарни янгилаш ва техник қайта жиҳозлашга, мамлакатнинг бой табиий ва минерал-хомаш саноқийдан тўла ва самарали фойдаланишга, экспортга мослашган ва импорт ўрини босувчи махсулотлар ишлаб чиқарадиган қувватларни барпо этишга қаратилмоғи даркор.

Олтинчи устувор йўналиш — жамиятдаги барқарорлик, тинчлик, миллатлик ва фуқаролараро тотуқлик, сарҳадларимизнинг дахлсизлигини, мамлакатимиз ҳудудий яхлитлигини таъминлашдан иборат.

Шу муносабат билан мен Ўзбекистон бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик, дунё мамлакатлари билан тенг ҳуқуқли асосда шерикчилик қилиш, барча можаҳар ва муаммоларни фақат тинч сиёсий ва ҳуқуқий воситалар билан ҳал этиш тарафдори эканлини яна бир бор таъкидлаб ўтмоқчиман.

Биз янги аср бугунги кунда, янги буюқ ишлар олдига турибмиз. Сиз билан бизнинг ва-зифамиз давр олдимизга қўйётган барча талабларга муносиб жавоб қайтаришдир. Истиқболимизни яна ва равшан тасаввур этиб, халқимизга тинч ва фаровон турмушни таъминлашдир, жаҳон майдоида ўзимизга муносиб ўрин эгаллаб олишдир.

Мен учун Ватан озодлиги, халқимизнинг омонлиги, юртимизнинг равақли, мана шу муқаддас заминимизда яшайдиган ҳар бир инсоннинг фаровонлигидан бошқа олий савдоат йўқ.

Шу оlijаноб, мард ва меҳнатқаш, бағрикенг халқимизнинг бугунги ва ёруғ келажаги йўлида савдоат билан хизмат қилиш — ҳаётимизнинг маъноси, умримизнинг мазмунидир.

(Дастури тўлиқ матни Ислам Каримовнинг "Ўзбекистон XXI асрга интилоқда" рисоласида баён этилган).

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI PREZIDENTLIGIGA NOMZOD ABDULQAFIZ MARAHLIMOVICH JALOLOVNING DASTURI

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, унинг барча амалдаги қонунларига содиқлик, уларнинг изчил амалга оширилиши ва мамлакат фуқаролари ҳуқуқлари ҳамда эркинликларининг рўйга чиқиши йўлида сидқидилдан хизмат қилиш.

Ўзбекистон мустақиллигини мустақамлаш, мамлакатда демократияни — қўлдан кўчириб олиш ва унга монанд давлат ҳокимияти ҳамда бошқаруви тизимини изчил қарор топтириш, шунингдек, Ватанимизнинг илғор жаҳон ҳамжамияти давлатлари ўртасида муносиб ўрин эгаллаши манфаатларидан келиб чиқиб, қўйидагиларнинг бажарилиши, биринчи гадаги вазифалар сифатида, амалда таъминлаш:

Сиёсий соҳада — давлат ҳокимиятини халқнинг бевоқифлиги ва унинг демократик йўл билан сайлаб қўйилган вакиллари тисмолида, билвосита назорати остида бўлиши;

— давлат ҳокимияти вакиллик идораларини, асосан, халқ томонидан, сиёсий партиялардан, сайлаб қўйилган депутатлар таркибидан иборат тарзда шакллантириш;

— сиёсий партиялар жамиятдаги маъқенининг, уларнинг намояндлари томонидан давлат ҳокимияти вакиллик идораларида, сайловлар натижа-сида, эгалланган ўринларидан келиб чиқиб, фарқлиниши;

— давлат ҳокимияти ва бошқаруви идоралари, уларнинг мансабдор шахслари фаолиятини қўнийлик, партиясизлик, инсон ҳуқуқини барча қафолат асосида қўриш;

— давлат ҳокимиятининг ўчта — қўнийлик-вакиллик, иқроия, суд тармоғи ва уларнинг марказий, минтақавий ҳамда маҳаллий идораларининг ўзларининг конституциявий ваколатларини мустақил амалга оширишлари;

— фуқаролар ўзини ўзи бошқариш идораларининг, ўзларининг қўнийлик ва бағриланган ваколатларини бажаришда, чинакам, жумладан, мол-иявий — иқтисодий мустақиллиги;

— оммавий ахборот воситаларининг мустақиллигини янада қўчайтириш, пировад натижада, уларнинг маъсулиятини фақат қўнийлик доираси билан чекланган бўлиши;

— энг оддий фуқаронинг овози жамиятда баралла эшитилиши, унинг катта сивасатга тасвир эта билан имкониятларининг мавжудлиги;

— барча давлат идоралари, уларнинг мансабдор шахслари томонидан қўнийлик сўзсиз итвот этилиши, бундан ҳеч кам бўйин товлал олмасликларининг жиддий (етақчи, идора этувчи ва муҳофи сиёсий партиялар фаолиятини тасвир этувчи) мурабталарини яратиш;

— жамоат ташкилотлари барча қўнийлик ва шакллани-нинг, халқ оммаси ташкилий уюшқоқлиги тисмоли сифати-да, жамият ва давлатни бошқаришдаги фаол иштироки;

— қўлаб-қўйилган барча оли-жаноб мақсадларга эришиши-

нинг қўнийлик-ҳуқуқий негизларини яратиш, уларни мунтазам тақомиллаштириш ва қ.х.

Иқтисодий соҳада — иқтисодий эркинликнинг шахс, инсон ҳуқуқини барча шакл-шамойилларининг дастлабки, тўла, ҳал қилувчи асоси бўлиши;

— ҳар бир фуқаронинг мулк, унинг шаклидан қатъи назар, соҳиб бўлиш ҳуқуқини рўйга чиқиш имкониятини қўриқлиги;

— қўйланган ҳамма ижтимоий-фойдаланиш ниятларига етишиш, вазифаларни урдалашда булардан ҳар бир кишининг шахсий манфаатдорлигини ҳисобга олиниши;

— ишлаб чиқарувчиларнинг ўз фаолият тури, унинг натижа-сида етиштирилган махсулотни сотиш бўйича нарх-навоми мустақил белгилаш ва ундан келган даромадини, фойдани, ўз хоҳишига қўра, тасарруф этиш эркинлиги;

— қишқик ва ўрта бизнесни кенг микёсларда ривож топтириши;

— товарлар ва капиталнинг мамлакат ичида эркин ҳаракат қилиши ҳамда ташқи иқтисодий фаолият эркинлиги (амалдаги қўнийликдан қўнда тўтилган чек-лашлар бундан мустасно);

— иқтисодий ҳаётга оид ишончли ахборий хизмат тизимини қўриқлиги;

— солиқ сивасатини ишлаб чиқарувчиларни рағбатлантирувчи омилига айлантириш;

— давлат ҳокимияти, бошқаруви ва мансабдор шахсларнинг ишлаб чиқарувчилар ҳўжалик фаолиятини қўриқлиги қўнийликни аралашувига йўл қўймайлиги;

— давлат ҳокимияти ва бошқаруви барча даражалардаги идораларининг, бозор муносабатларини инсоний, ижтимоий

синфининг фаол шаклланиши муҳитини вужудга келтириш;

— юқоридегиларнинг ҳаммасини жамиятдаги ижтимоий ва миллатлараро бирдамликни мустақамлашнинг жиддий омилига айлантириш;

— ижтимоий муносабатларни инсоний негизларда ривожланишининг қўнийлик-ҳуқуқий пойдеворини мунтазам яратиш ҳамда ривожлантириш бориш ва қ.х.

Маънавий соҳада — жамиятни, миллий яхлитлик ва халқнинг ижтимоий муштараклигини инсон шахси баркамоллигига эришишнинг мақони, воситасига айлантириш;

— жамиятда миллий, шарқона ва умуминсоний қадриятлар уйғунлигига ҳамда уларга риоя қилинишига эришиш;

— ислом дини ва бошқа динларнинг тарбиявий аҳамиятини эътиборга этган ҳолда, улардан гаразли мақсадларда фойдаланишига йўл қўймайлиги;

— тарихга, миллий-маданий, маънавий меросга ҳур-мат руҳини қарор топтириш;

— илм-фан, таълим ва маърифатнинг, шунингдек, мазкур соҳаларда меҳнат қилувчи олим, мураббий ва тарбиячиларнинг ижтимоий маъқенини беқийс қўриқлиги;

— барча фуқароларни умумжаҳон, Шарқ халқлари ва миллий маданият дурдоналари, ютуқларидан баҳраманд қилиш имкониятларини муҳофиэ этиш;

— маънавий, ақл-заковат ва биллимлиликнинг ҳамма соҳаларда раҳнамо бўлишига ҳамда ҳар бир кишининг бундай фазилатлар соҳиб экан-ликдан шаҳсан манфаатдор-лик муҳитини вужудга келти-риш ва қ.х.

Ташқи сивасат ва мил-лий хавфсизлик ҳамда му-доффа соҳасида — Ўзбекистоннинг барча узок ва яқин, хусусан, Мар-казий Осиёдаги қўний давлат-лар билан миллий манфаат-ларимизга мос, ўзаро фойда-ли ҳамкорлигини янада ривожлантириш;

— минтақа ва жаҳонда тинч-лик ҳамда барқарорлик учун зарур савий-ҳаракатларни до-имий равишда амалга оши-риш;

— мамлакатнинг ҳудудий яхлитлиги ва халқнинг оси-ишталлигини асраб-авайлашга, уларга зиён етказишга йўл қўймайдиган даражадаги, мах-сус тайёргарлик ҳамда замо-навий ҳарбий техника, аслаҳага ЭҚ Қўриқли Қучлар, Миллий хавфсизлик ва ички хизмат тизимларининг узлук-сиз шайлиги ва ҳоказо.

Юқоридегилар, уларнинг амалий иқроия, асосан, мам-лакатимизнинг ҳар бир фуқароси, бутун халқининг фар-овонлигига, Ватанимизнинг гуллаб-яшнашига, унинг аза-лий шон-шухратининг қайта тикланишига ва Ўзбекистон-нинг буюқ келажагини яқинлаштиришга хизмат қила-ди, деб ишонамиз.

ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЖИЗЗАХЛИК САЙЛОВЧИЛАР БИЛАН УЧРАШУВИ

9 декабрь куни Жиззах шаҳрида Фидкорлар миллий демократик партиясида Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзоди кўрсатилган Ислам Каримовнинг вилоят сайловчилари билан учрашуви бўлиб ўтди. Унда Жиззах вилояти меҳнатқашлари, ҳўжалик раҳбарлари ва тадбиркорлар, гаулакорлар ва қорвдорлар, хотин-қиз ва зиёлилар, сиёсий партиялар ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашдилар.

Учрашуви Ўзбекистон Республикаси Президентини сайлов комиссиясининг раиси Хидир Шукров очди. Сўнгра номзоднинг ишончли вакили, Жиззах туманидаги Ҳамроқул Носиров номи жамоа ҳўжалиги пахтачилик бригадаси бошлиғи, Ўзбекистон Қаҳрамони Парда Зийдов сайловчиларни Президентликка номзод Ислам Каримовнинг таржimai ҳоли ва

дастури билан таништирди. У Президентликка номзоднинг мамлакатимиз мустақиллигини қўлга киритиш ва мустақамлаш, миллий ўзбек давлатчилиги асосларини яратиш, ҳуқуқий демократик давлат ва фуқаролик жамияти қўриш, тарихий ҳақиқат ва миллий аъналаримизни тиклаш, қўли ижтимоий сивасат, тамомила янги ўзига ҳо таълим тизимини яратиш, жамиятда янги маънавий ва ахлоқий қадриятлар устуворлигини, тинчлик, барқарорлик, миллатлараро ва фуқаролараро тотуқликни таъминлаш, тинчликсевар ташқи сивасатни амалга оширишдаги улкан зимматларни қўлда этиди. Жиззах вилоятида амалга оширилётган кенг қўламли ислохотларда Ислам Каримовнинг ташаббусқорлиги ва ташкилотчилиги борлигини ҳам алоҳида таъкидлади.

Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Ислам Каримов сайловчилар ҳузурда

нутқ сўзлади. Ислам Каримов Жиззах вилоятида амалга оширилётган бунёдқорлик ишлари мазкур воқеада ислохотлар изчил давом этаётганидан далолат беришини таъкидлади.

Нотик Олий Мажлис ва маҳаллий кенгашларда яқинда ўтказилган сайловларга муносабат билдириб, халқимиз таваққурида рўй берган ижобий ўзгаришлар тўғрисида сўз юритди. Жиззахнинг азалдан буюқ зотларга бешик бўлганлиги ҳусу-сида, вилоят заминда жуда катта имкониятлар мавжуд эканлиги, уларни ишга тушириш учун яна нималарга эътибор бериш лозимлиги борасида амалий ва ҳаётий тақлиқларини айтди.

Жумладан, вилоятдаги ерларнинг мегиоратив ҳолатини яхшилаш, ер ресурсларидан оқилона фойдаланиш, қишлоқ ҳўжалиқдаги сув танқислиги билан боғлиқ муаммоларини ҳал қилиш, аҳолини иш билан таъминлаш борасидаги вазифаларга

эътиборни қарати.

«Жиззах халқининг журматини жойига қўйсангиз, жонини берарди».

Ислам Каримовнинг бу даъвати сайловчилар томонидан катта эътиром билан қабул қилинди.

Шундан сўнг сайловчилар сўз олиди. «Жиззах овози» газетаси бош муҳаррири Ақром Иномов, вилоят ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раиси, шoirа Сайёра Тўйчиева, Жиззах олий авиация биллими юрти вазод командири Шоқир Холиқов, Жиззах тиббиёт биллими юрти талабаси Барно Қодирова сўзга чиқиб, мамлакатимиз тинчлиги ва осиошталлигини, юрт озодлиги ва ободлигини, фарзандлар бахту саодатини, Ўзбекистоннинг буюқ келажагини Ислам Каримов сиймосида қўришларини, шу боисдан ҳам 2000 йил 9 январь куни яқдиллик ва ҳамжўхатлик билан унга овоз беришларини билдирдилар.

Мусулмон НАМАЗ, (ЎЗА)

СОҒЛОМ АВЛОД — ХАЛҚИМИЗ КЕЛАЖАГИ

8 декабрь — мамлакатимиз Асосий Қўни — Конституция қабул қилинган кун ҳар йили умумхалқ байрами сифатида кенг нишонланади. Халқимизнинг эъзозли байрами бу йил юртимиз ҳаётидаги муҳим ижтимоий-сиёсий воқеа — Олий Махлис ва маҳаллий Кенгашларга сайловлар қўриқлиги билан ўтган вақтга тўғри келди. Фуқароларимиз Конституцияда белгилаб берилган ҳуқуқ ва эркинликлардан фойдаланиб, катта умид ва ишонч билан эркин келажакни қўлаб, ўзлари муносиб деб топган номзодларга овоз берди.

7 декабрь куни Тошкентдаги «Туркистон» саройида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг етти йиллигига бағишланган тантанали йилгилиш бўлиб ўтди. Бу ерда Тошкент шаҳар жамоатчилиги фаоллари, пойтахтимиз меҳмонлари, хоржий давлатларнинг мамлакатимиздаги элчиқоналари ҳамда халқаро ташкилотларнинг вакиллари йиғилди.

Тантанали йилгилиш Тошкент шаҳари ҳокими К.Тулаевнинг очди.

Республика инсон ҳуқуқлари бўйича миллий марказ директори А.Самдов Ўзбекистон Конституциясининг халқимиз ҳаётидаги аҳамияти ва дунё микёсида тўтган ўрни ҳақида маъруза қилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислам Каримов йилгилишда нутқ сўзлади.

Давлатимиз раҳбари жамият-тимизда қандай ютуқ ва марраларга эришаётган бўлмас, буларнинг замирида Конституциямиз — буюқ ҳаёт қомусини турганлигини алоҳида таъкидлади.

Конституцияимизнинг халқаро, демократик андоза ва тинч-лабларга ҳаёт бериши, унинг олдинги конституциялардан мутлақо фарқ қилиши ҳақида сўз борар экан, биз аввало унда инсон ҳуқуқини уни ҳимоялашга қаратилган барча қафоллар алоҳида ўрин тутганини, Асосий Қомусимиз инсон манфаатини давлат манфаатидан устун туришини муҳрлаб қўйгани ҳақида гапирганимиз керак, — деди жумладан Ислам Каримов. — Лунда қилиб айтганда, эски замондан қолган, онгимизга, шурумизга ўрнашган асоратлардан

воз кечиб, бир тушунчани аниқ аниқлаб олишимиз даркор. Яъни, давлатимиз ва жамиятимиз қурилиши, янгиликларини йўлида олиб бораётган ислохотларимизнинг пировад мақсади — аввало инсон манфаати, инсонга ва халққа хизмат қилишдир.

Маълумки, ҳуқуқий демократик фуқаролик жамиятини барпо этиш йўлидан бораётган Ўзбекистон мустақиллигининг илк йиллариданқоқ соғлом авлод тарбиясини энг устувор вазифалардан энг белгилади. Барқамол авлодни тарбиялаш масаласини давлат сивасати даражасига қўрди. Зеро, мамлакатимизнинг келажаги соғлом ва маънавий юксак авлод қўлидадир.

Шу боис Президентимиз Ислам Каримов эзгу орзу-ниятларимизнинг узвий давом сифатида 2000 йилни Соғлом авлод йили деб эълон қилишни таклиф этди. Юртбошимизнинг бу таклифи йилгилиш катнашчилари томонидан гулдурдо қарсақлар билан қўриқли олинди.

Таъкидлаш керакки, мамлакатимизда 1997 йил — Инсон манфаатлари йили, 1998 йил — Оила йили, 1999 йил эса Ав-

лод йили деб эълон қилинган эди. Бу тадбирлар фуқароларимизнинг ижтимоий-сиёсий онгини, дунёқарашини ўстириш билан бирга, уларнинг манфаатларини умуминсоний қадриятларини асосида янада кенг-роқ ҳимоя қилишга, жамиятда қўний устуворлигини таъминлашга қўлмақлади. 2000 йилнинг Соғлом авлод йили, дея эълон қилиниши эса, шубҳасиз, ушбу хайрли ишларнинг мантиқий давоми бўлади.

— Соғлом авлод деганда, шахсан мен, энг аввало, соғлом наслини, нафақат жисмонан бақувват, шу билан бирга, руҳи, фикри соғлом, иймон-эътиқоди бутун, биллимли, маънавияти юксак, мард ва жасур, ватанпарвар авлодни тушунаман. Буюқ давлатни фақат соғлом миллат, соғлом авлодга қўра олади, — деди йўлбошимиз.

Тантанали йилгилиш Ўзбекистон санъат усталари ва бадий ҳавасқорларининг катта байрам концерти билан якунланди.

(ЎЗА).

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ КОНСТИТУЦИЯ КУНИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ НУТҚИ

Ассалому алайкум, азиз дўстлар! Мухтарам ватандошлар! Аввало, барчагини бугунги муборак айём — Конституция байрами билан чин қалбимдан самимий табриқлайман.

Ҳақиқатдан ҳам 8 декабрь — Конституция кунини юртимизда нишонлаш биз учун катта аънава ва одатга айланган. Бунинг билан биз катта мамнуният билан таъқидлашимиз керак.

Бунинг сабаби нимада? Нима учун йилдан-йилга кундалик ҳаётимизда Конституциямизга муносабатимиз ўзгармоқда, унга ҳурматимиз ошиб бормоқда?

Бу саволларга жавоб топиш қийин эмас, деб ўйлайман. Аввало, барчамиз бир ҳақиқатни англаб, тушуниш бормоқдамиз — бугун жамиятимизда қандай ютуқ ва марраларга эришадиган бўлсак, буларнинг пойдевориди Конституциямиз — буюк ҳаёт Комусимиз турибди.

Шу билан бирга, яна бир тушунча ҳаётимизга кириб бормоқда. Биз жамиятимизда чиндан ҳам адолат ва ҳақиқат ҳукмронлигини ўрнамоқчи эканмиз, юртимизда эски тузумдан қолган ноинсофлик, порахўрлик, таъмағирлик, коррупция, зўравонлик, маҳаллийчилик, уруғ-аймоқчилик каби барча ярамас унсур ва иллатлардан ҳалос бўлмоқчи эканмиз, аввало, Конституциямиз ва қонунларимизга итоат этиш, қонун устуворлигини амалда ҳаётимизда таъминлаш зарурлигини ҳаммамиз яхши англаб олмаётимиз.

Гап шундаки, ҳалқимиз, жамоатчилигимиз бу борада олиб бораётган ҳаракатларимизни тездаштириш, амалий ишларимизнинг самарасини оширишни талаб қилмоқда.

Гап биринчи навбатда, ҳуқуқни ҳимоя қилувчи идораларнинг, шу жумладан, прокуратура, суд, милиция, солиқ, боғхона ва бошқа назоратчи ташкилотларнинг жаобгарлигини, масъулиятини ошириш, ҳокимиятларда ўтирган нопок мансабдорларнинг танобини тортиш ҳақида кетмоқда. Бугунги ҳаётнинг паст-баландини биладиган, ҳалқнинг орасида юрган инсонлар яхши биладими, бундай талабларга асос бўладиган мисоллар ва фактлар жойларда етарли.

Қонунга бепасандлик билан қарамастик, уларга сўзсиз рияз қилиш талабларини қўчайтиришни аввало шу идоралардан бошлаш кераклиги табиий, деб ўйлайман.

Конституциямиз ва унинг асосида қабул қилинган қонунларимизни ҳаётимизга татбиқ этиш, амалга ошириш ҳақида гапирар эканмиз, яна бир муҳим масалага эътиборингизни жалб қилмоқчиман.

Конституциямизнинг ҳалқро, демократик андоза ва талабларга жавоб бериши, унинг олдинги конституциялардан мулқола фарқи қилиши ҳақида сўз бора экан, биз аввало унда инсон ҳуқуқи, уни ҳимоялашга қаратилган барча қарорларни алоҳида ўрин тутганини, Асосий Қомусимиз инсон манфаатини давлат манфаатидан устун туришини муҳрлаб қўйгани ҳақида гапираримиз керак.

Лунда қилиб айтганда, эски замондан қолган, онгнимизга, шууримизга ўрнашган асослардан воз кечиб, бир тушунчани аниқ англаб олишимиз даркор. Яъни, давлатимиз ва жамиятимиз қурилиши, янгиланиши йўлида олиб бораётган инсолотларимизнинг пираворд мақсади — аввало инсон манфаатига, инсонга ва ҳалққа хизмат қилишдир.

Шундай экан, Конституциямиз ва тегишли қонунлар билан мустақамланган ҳуқуқ ва кафолатлар, ҳалқимизнинг манфаатларига бевоисита дахлдор бўлган масала ва муаммоларнинг қандай ҳал этилаётганини таҳлил қилиш, унинг натижаларини кенг жамоатчиликка, бутун ҳалқимизга етказиш ҳам ҳақиқий демократия ва адолат ҳукмронлигининг таъдиқи, деб айтса бўлади.

Ўйлайманки, агар биз Конституциямизнинг бундай мамлакатимизнинг сунд бошчилигида мамлакатимизнинг энг нуфузли назорат қилувчи органлари, яъни Олий Мажлис, вилоят ва туман Кенгашлари, суд ва прокуратура идоралари, шу билан бирга, ўзини ўзи бошқариш органлари ва нодавлат ташкилотлар вакилларидан иборат бир гуруҳ тузиб, унга йил давомида кузатиб келинган масалалар бўйича танқидий, ҳолисона бир доклад — маъруза тайёрлаш ва уни жамоатчилик эътиборига тақдим этиш вазифасини топширсак, мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Конституциянинг барча модда ва талабларининг бажарилиши ҳақида бирданга ҳисобот тайёрлаб бўлмас, лекин ҳар йили муайян бир соҳани алоҳида-алоҳида олиб таҳлил қилиш мумкин-ку!

Масалан, бир йили инсон ҳуқуқлари, яна бир йили ижтимоий масалалар, келаси йили эса аҳолининг иқтисодий ва маънавий эҳтиёжларини таъминлаш, шу тариқа кенг маънода ташқи ва ички сибастини олиб борилиши масалаларининг ҳал этилиши бўйича ҳисоботимизни тайёрлаб жамоатчилигимиз муҳокамага қўйсак, бугунги замон талабига жавоб берардиган иш бўлур эди.

Ахир, нима учун бу масалалар бўйича кимдир четдан келиб бизга туртки бериши керак, ақл ўргатиш керак, ҳар қандай чет назоратчилардан кўра, ўз камчилигимиз ва заифлигимизни ўзимиз яхши билишимиз ва уларни ошкора тан олиб, ўзимиз бартараф этишимиз керак эмасми?

Ахир, биз, ҳар биримиз аввало ўз виждонимиз олдида, ҳалқимиз, жамоатчилигимиз олдида қилаёт-

ган ишларимиз ҳақида жавоб беришимиз керак.

Бунинг барчамиз яхши тушуниб олишимиз даркор.

Ҳурматли юртдошлар! Энди руҳсатингиз билан Конституциямизни амалга оширишга бевоисита алоқадор, икки кун аввал бўлиб ўтган Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашларга сайловлар ҳақида икки оғиз айтиб ўтсам.

Кунинг кеча сайловчиларимиз ўз Конституция қуруқларини адо этиб, сибсий етуқилини намойиш қилиб, ҳалқ ноибларига, яъни ҳалқ номидан халқат олиб иш юритадиган, унга ҳалол ва виждонан хизмат қиладиган, унинг хоши-ирокасини баҳарадиган депутатларга овоз берди.

Бугун сайловлар ҳақида гапирар эканмиз, энг аввало шу сайловлар пайтида оддий сайловчилар билдирган фикр ва мулохазалар ҳақида сўз қоритишимиз, одамларнинг билдирган хоши-ирокасини инобатга олиб ҳулоса чиқаришимиз лозим.

Авваламбор, ўзимизга шуни аққол тасаввур қилишимиз керакки, ҳар қайси инсон сайлов қутиси олдида яхши орзу-ниятлар билан келади. Содда қилиб айтганда, у мен ишонч билдирган бўлуси депутатлар менин кундалик ҳаётимни яхшилашда, ҳалқимизнинг оғирини енгил қилишда, муаммоларини ечишда, эл-юрт фаровонлигини оширишда хизмат қилади, деб умид бўлмайди.

Бундан чиқадиган ҳулоса — аввало, кунинг кеча ҳалқимиз ишонч билдирган депутатлар мана шу содда, лекин энг буюк ҳақиқатини ўз ҳаёти ва фаолиятинда асос қилиб олиши даркор.

Бундай ҳулосани нафақат сайланган депутатлар, балки барчамиз — ким қаерда, қайси раҳбарлик курсида ўтирмасин, яна бир бора айтаман, барчамиз, ҳалқ ишончига сазовор бўлган одамлар чукор англаб, амалий ишларимизда мана шу юксак ишонччи оқлашимиз керак.

Мухтарам дўстлар! Бугун биз янги аср, 2000 йил арасида туриб туришимиз. Янги аср бўсағасида туриб барчамиз Оллоҳ Таолодан аввало юртимизга тинчлик-оқибатини, оқибатини, мамлакатимизнинг раванқ топганини, ҳалқимизнинг ризқ-рўзи бутун бўлишини сўраймиз.

Ҳаммамизга маълумки, биз 1997 йили Инсон манфаатлари йили, 1998 йили Оила йили, 1999 йили эса Аёллар йили деб эълон қилган эдик. Бу йилларни шундай деб эълон қилишдан мақсад — биринчи навбатда янги йилга пок ва ёруғ бир ниёт билан қадам қўйиш, шу йилда кўп муаммолар, жумбоқларнинг ечимини билан бир қаторда, энг муҳим устувор йўналиш, ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган алоҳида масалаларга эътиборимизни қаратиш, бор куч ва имкониятимизни шунга сарфбар этишдан иборат эди.

Айни вақтда бундай тадбирларнинг яна бир асосий мақсади — барчамиз бир ёқдан бош қилиб, ҳалқимизга азалдан мансуб бўлган энг олижаноб хусусият ва фазилатларнинг намоян этиши, янада маънавий юксалишимиз учун замин яратиш. Одамларимиз қалбиди меҳр-оқибат, раҳм-шафқат, саҳийлик, одамийлик каби хусусиятларни қўчайтириш ва ҳалқимизни бирлаштирадиган савобли ишларни амалга ошириш.

Бир сўз билан айтганда, бундан қўланган мудоа ҳалқимизнинг маънавий юксалишига замин туғдириши, жамиятимизда аҳиллик, инсонпарварлик туйғуларини янада юксалтириши, ота-боболаримиздан қолган, ҳалқимизга хос кадриятларни қайта тиклаш ва ривожлантиришдир.

1999 йили Аёллар йили, деб эълон қилганимиз одамлар қалбиди муҳаббат ётган қанча-қанча олижаноб, эзгу ниёт ва умидларни рўёбга чиқаришга шараф яратиб берганига барчамиз гувоҳ бўлдик.

Ўйлайманки, мана шу жорий 1999 йилнинг ҳалқимиз учун кўп-баракали бўлганга аёлларимизнинг шаънини мана шундай бошимизга кўтарганимиз ҳам сабаб бўлди, десак, хато қилмаймиз.

Азиз биродарлар! Энди сизлар билан 2000 йил ҳақида келишиб оласак. Шубҳа йўқки, ўтган йилларда эълон қилинган устувор йўналишлар, яъни инсон манфаатлари, оила ва аёллар йилига белгиланган мақсадларни амалга ошириш борасидаги эзгу ишларимиз янги йилда ҳам давом этади. Чунки бу масалалар бир ёки бир неча йил билан чеklangмайди, доимо давлатимиз, жамиятимизнинг диққат маркази бўлади.

Мана шу эзгу орзу-ниятларимизнинг узвий давомий сифатида мен янги — 2000 йилни мамлакатимизда Соғлом авлод йили деб эълон қилишни тақдир этдим.

Хўш, 2000 йилда соғлом авлод масаласини энг зарур, энг муҳим вазифа сифатида кун тартибига қўяётганимизнинг сабаби нимада?

Биз мустақиллигимизнинг илк йиллариданқ соғлом авлод тарбиясининг энг устувор вазифа деб белгилдик. Баркамол авлодни тарбиялаш масаласининг давлат сибасты даражасига қўйилди. Мустақил Ватанимизнинг биринчи ордени «Соғлом авлод учун» деб аталган, «Соғлом авлод учун» ҳалқро жамғармаси тузилгани бунинг таъдиқидир.

Бир сўз билан айтганда, олдими-за қўйган барча мақсадларимизнинг, сибсий, иқтисодий ва маънавий ҳаётимизда, давлатимиз, жамиятимиз қурилишида амалга ошириладиган ўзгартирилари, эзгу туйғуларимизнинг маъно-моҳияти соғлом авлодни тарбиялаб вояга етказиш эмасми? Қадрлар тайёрлаш Миллий дастуримизни ишлаб чиққанмиш ва ҳаётга татбиқ этаётганимиздан мақсад ҳам айнан шу эмасми?

Азиз дўстлар! Биз соғлом авлод деганда нимани тасаввур қиламиз? Соғлом авлод гоя-

си орқали биз олдими-за қандай мақсадларни кўраймиз?

Соғлом авлод деганда, шахсан мен, энг аввало, соғлом наслини, нафақат жисмонан бақувват, шу билан бирга, руҳи, фикри соғлом, иймон-эътиқоди бутун, билимли, маънавияти юксак, мард ва жасур, ватанпарвар авлодни тушунам. Буюк давлатни фақат соғлом миллат, соғлом авлодгина қура олади.

Аслида Оллоҳ Таоло инсон зоти-ни табиатан соғлом, мукаммал яратди. Лекин, афсуски, аввало одам боласининг ўзи, қолаверса, носос муҳит бу мукаммалликни бузади. Одамзот кўп жойларда, таассуфки, нафс, қибру ҳаво, жаҳолатга берилиб, ўзини ўзи турли балоларга гирифтор қилади.

Ҳеч шубҳа йўқ: соғлом авлод орзу эҷодларимиздан бизга ўтиб келадиган, қон-қонимизга сингиб кетган муқаддас интилишдир. Агар ота-боболаримизнинг турмуш тарзига, тафаккурига назар солсак, улар насл-насаб, етти пуштинг тозаллигига, авлоднинг соғлигига жуда катта эътибор берганини кўраймиз.

Лекин, соғлом авлод тарбиясини осон иш эмас. У хар бир инсон, хар бир оила, бутун жамиятдан жиҳдий эътибор ва узлуксиз меҳнат талаб қилади.

Фақат жисмоний жиҳатдан бақувват бўлган одамни тарбиялаш унчалик қийин эмас. Аммо уни **ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан камол топтириш** гоят мураккаб вазифа, айниқса бугунги кунда — мафкуравий курашлар гоҳ ошкора, гоҳ пинҳона тус олган ҳозирги ноқиз, қалтис шароитда, таҳликали замонда **бу масала ниҳоятда долзарб аҳамиятга эга.**

Мухтарам юртдошлар! Бу ҳаёт жуда тез — бошдаги дўпини бир айлантиргунча ўтати-кетати. Шу қисқа фурсатда инсон ҳалқ учун, Ватан учун, ўз фарзандлари ва келгуси насллар учун савобли ишлар қилиб ўлгуриши керак. Олижаноб ҳалқимизнинг эзгу тасаввур ва тушунчасига кўра, хар бир одам дунёга келиб, учта хайрли ишни адо этиши лозим.

Биринчиси, соғлом ва оқил фарзанд тарбиялаб вояга етказиш. Иккинчиси, ўз оиласи, фарзандлари учун иморат қуриш. Учинчиси, келажакни ўйлаб, яхши ниёт билан дарахт ўтказиш.

Бу инсоний интилишларда миллатимизнинг баркамол авлод ҳақидаги орзу-умидлари ўз аксини топан.

Қисқаси, ўзбекининг ҳамма орзу-вазаслари, ҳаётининг мазмуниди фарзандларининг келажаги, бахту саодати билан боғлиқ мақсадларни кўраймиз.

Ҳалқимиз азалдан бўй-басти келишган, ботир ва полков ўғлонларни «қиличдек йиғит» деб эъзозлаган, улар билан гурулланган. Соҳибқирон Амир Темур бобомиз: **«Аскарлари бақувват эл қудратли бўлур, қудратли элнинг аскарлари бақувват бўлур»**, деган. Шу фикрни давом эттириб, мен **«Фарзандлари соғлом юрт қудратли бўлади, қудратли юртнинг фарзандлари соғлом бўлади»**, деб айтмоқчиман.

Менимча, бу гап, бу шиор бугунги ҳаётимизга, бугунги мақсадларимизга тўла мос келади.

Такрор айтаман, соғлом авлодни соғлом насли билан тарбиялаб бўлмайдми, албатта. Бунинг учун кенг миқёсдаги қўлдан-қўл вазибаларни баҳарисиймиз, узоқни ўзлаб иш тутишимиз керак. Энг аввало, хар бир одам ўз соғлиги ҳақида қаёғуриши, хар бир оила ўзидан соғлом насл, соғлом зурёд қолдиришини ўйлаши зарур.

Минг афсуски, баъзи оилаларда ота-оналар на ўзларининг, на фарзандларининг саломатлигини ўйлайди. Улар билмайдими, қатор-қатор машиналарни, дангиллама иморатлари бор одам бой эмас, балки оила сибасты соғлом, одобли, ақли фарзандлари бор инсон чинкам бойдир. Барака топкур, эртага бошинг ёстиққа тегса ёки фарзандиң дард-манд бўлса, мону дунё, бойлигинг қимга керак? Одамнинг саломатлиги, фарзанд соғлиги олдида хар қандай бойлик икки пулга қиммат эмасми?

Азиз биродарлар, ўзингиз ўйлаб қўйинг, бу ёруғ дунёда инсондан нима қолади? Ийқан-терганин бир кун тугайди. Сендан ёдгорлик бўлиб, умрингнинг давомчиси бўлиб, чиронингнинг ёқадиган фарзанд қолади. Агар фарзанд соғлом, оқил, иймон-эътиқодли бўлса, ота-онасига фақат раҳмат келтиради, одамларга наф келтиради, эл-юрт назаридан ҳеч қачон қолмайди.

Барчамиз бу ҳақиқатни яхши билсак-да, уни яна ва яна айтишга тўғри келади.

Соғлом боланинг туғилиши, энг аввало, онанинг соғлигига боғлиқ. Худо Таоло яратган табиатнинг буюк мўъжизаси бўлмиш аёл дилбандини тўққизи ой ўз бағрида, юраги остида авайлаб дунёга келтиради. Уни вояга етказиш учун ўзини аямасдан, бутун ҳаётини бахшида этади. Ана шу жараёнда аёл неки яхшилик ёки ёмонлик кўрса, она вужуди орқали ҳўмилга ўтади. **Соғлиги ночор, хўрланган, изтироб чеккан онадан соғлом фарзанд туғилмайди.**

Шу маънода аёлларни, оналарни асраш керак, дегани — бу фарзандларни асраш, наслини асраш, охири-оқибатда миллатни асраш демаядир.

Ўз умр йўлдошини, аёлини эъзозлаган эркек ўз зурёдини, ўз фарзандларини эъзозлаган бўлади. Аёлини қадрлаш, оғир ишлардан ҳалос этиш, ёмон иллатлардан ҳимоя қилиш — эр кишининг, бутун жамиятимизнинг бурчидир. Бу ҳақиқат куруқ гапга айлиб қолмаслиги учун барчамиз жаобгарликни сезишимиз, уни амалий ишлари-

мизда намоян қилишимиз даркор.

Соғлом боланинг дунёга келиши отанинг ҳам қони тоза, тани ва руҳи соғлом бўлишига боғлиқ. Бошқача айтганда, оилада соғлом гўдак кулгиси янграши учун она ҳам, ота ҳам соғлом ва аҳил бўлиши керак. Бир сўз билан айтганда, соғлом фарзанд фақат соғлом оилдан туғилади. Оиланин соғломлигини ундаги муҳит, ота-онанин то-тувллиги, бир-бирини тушуниши, қўллаб-қувватлаши, ўзаро иззат-ҳурмати белгилайди.

Биз янги ҳаётга қадам қўяётган ёш оилаларни эъзозлашимиз, оёққа туриб олишлари учун уларга давлат томонидан ёрдам кўрсатишимиз лозим. Бу давлатимиз сибастынинг узвий қисмидир. Албатта, давлат ёрдами, ота-онанин қўмағи, оқ фотиҳаси ўз йўли билан, аммо бахтли оила қуриш, соғлом фарзанд ўстириш кўпроқ хар қайси йиғит-қизининг ўз қўлидадир. Бу уларнинг ақл-заковати, интилиш-мақсадлари, орзу-ниятлари, иймон-эътиқодига боғлиқ.

Шу фурсатдан фойдаланиб, мен қадим-қадимдан ота-боболаримиздан қолган бир одатимизга эътиборингизни қаратмоқчиман.

Тақдирингиз шундан иборатки, одамлар истикомат қиладиган хар қайси жойда — у шаҳар бўладими, туман маркази, қишлоқ ёки овул бўладими — чакалоқ дунёга келиши билан унинг ота-онаси ўз ақли-қўли билан, ёру-биродарлари билан биргалашиб, шу жойларнинг энг кўзга кўринган, алоҳида ажратилган ерида, унумли тупроқда шу беғубор гўдакка атаб яхши ниёт, орзу-умид билан дарахт экса.

Агар бу тадбир ҳалқимизнинг одатига айланса, у равиий маъно касб этиб, хар бир эқилган дарахт ҳаёт абадийлигининг тимсоли бўлиб қолади десак, асло хато бўлмайди.

Энг муҳими шукти, ота-она ўз фарзандини қандай меҳр билан парварши қилса, у ўз қўли билан ўтказган дарахтга ҳам ана шундай муносабатда бўлади.

Азиз ватандошларим! Мен бу гапларни айтиб, шу фикрларни билдириб, сиз азиятлар учун балки ҳеч қандай янгилик очиб бераётганим йўқдир.

Лекин, мени доимо қийнайди-ган, тинчлик бермайдиган орзу-ниятим, керак бўлса, Худодан сўрайдиган энг катта илтижомим шукти, бетақдор, гўзал саховати, Оллоҳнинг назари тушган мана шу юртда **албатта хар томонлама соғлом, ўзининг куч-қудрати, қадди-қомати билан, баркамоллиги билан ўзгаларнинг ҳавасини ўйғотадиган эл яшаши керак.**

Нега деганда, бугун дунёнинг кўп жойларини, турли эл-юртларни кўрган одам сифатида агарки мендан, ер юзининг энг гўзал, энг лато-фатли ва нафосатли, оқила аёллари, сулув ва дилбар қизлари қаерда яшайди, деб сўрасангиз, мен ҳен иқкинмасдан фахру гурур билан: «Ўзбекистон заминиди» деб жавоб бераман.

Юртимизнинг мард эркаклари ҳам, вояга етиб келадиган пахлаван йиғитларимиз ҳам ҳеч қимдан кам эмас.

Мана, энди менга жавоб беришга мана шундай чиройли ёшларимиз чиройли оила қуриши бу оилаларда бир-биридан чиройли насл пайдо бўлиши, вояга етиши керак эмасми? Албатта, Худонинг марҳамати билан энг гўзал, энг соғлом авлод бизнинг Ватанимизда камол топши ниҳоятда табиийдир.

Бундай олижаноб мақсад билан яшаш, ҳаёт кеңириш, бундай, орзу-ниятларини амалга ошириш — хар қайси оила, авваламбор ёш оилаларнинг инсоний, керак бўлса, миллий бурчига айлишини истардим.

Менга қолса, бугун дунёнинг энг нуфузли олий ўкув юртилариди тахсил олаётган ёшларимиз, жаҳон спорт майдонларида юксак шохсўпапарга кўтарилётган пахлаванларимиз, бизнинг миллий гуруримизга гурур қўшаётган, йиғит-қизларимизга тарбия берган ота-оналарга тасаннолар айтиб, юртимизнинг мана шундай етуқ фарзандларини ўстириб вояга етказганлари учун уларни энг нуфузли мукофотлар билан тақдирлаган бўлур эдим.

Азиз дўстлар! Бизнинг эзгу ниятимиз — келажак буюк давлат ва эркин жамият қуриш. Бизнинг тараққиёт стратегиямиз соғлом авлод тарбиясига таянади ва уни ривожлантиришга қаратилган.

Албатта, бу эзгу мақсадларимизни амалга ошириш ниятида биз янги йилда бу борада махсус ҳукумат дастурини ишлаб чиқамиз ва амалга оширамиз. Бу дастурда ёшларимизни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, уларнинг билим ва касб-ҳўнар эғлалиши учун тегишли шароит яратиш бериш, зарарли, ёт таъсирлардан муҳофаза қилиш, бузғунчи оғорлардан асраш, онгу шуурини илму маърифат нури билан мунаварр этиш каби кўп масалаларга асосий эътибор қаратилади.

Энг муҳими, шу умуммиллий дастурни амалга ошириш учун керакли маблағ ва сармояларни жалб қилишимиз, йил давомида унинг бажарилишини назоратга олишимиз лозим.

Мана шу олижаноб мақсадларни амалга оширишда, барчамиз учун ягона бўлган шу азиз, муқаддас Ватанимиз раванки ва ҳалқимиз бахт-саодати йўлида ҳаммангизга, бахт қадрдон юртдошларим, куч-қувват, омад доим ёр бўлсин.

ВАТАН МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Ватанимиз мустақиллигининг 8 йиллиги байрами арафасида эл-юрт олдидаги улкан ҳизматлари, ислохотларни чуқурлаштиришдаги, ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги фазл иштироки, истиклол ғояларини рўёбга чиқаришдаги хиссаси, фан, маданият, таълим, иқтисодийни ривожлантириш йўлидаги ютуқлари учун ҳамюртларимиздан катта бир гуруҳи мамлакатимизнинг юксак ордени ва медаллари, фахрий унвонлари билан тақдирланган эди. Бу мукофотларни мустақил Ватанимиз тарихидаги яна бир улуг сана — Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунини арафасида топшириш ҳам хайрли аънамага айланган.

7 декабрь куни Оқсарой қароргоҳида маъзук мукофотларни топшириш маросими бўлиб ўтди. Унда Президент Ислам Каримов нутқ сузлади.

— Ҳаётда эзгу мақсадларимизнинг самарасини кўриш, эл урт манфаати йўлида қилинган улкан меҳнатга муносиб баҳо бериш, одамларнинг руҳини кўтариш — бағоят хайрли ишдир — деди Ўлбушчиимиз. — Ватанимиз раванки, ҳалқимизнинг бахт-саодати учун фидойиллик намуналарини кўрсатаётган юртдошларимизни тақдирлаш — менинг зиммамга юклатилган қўлдан-қўл вазибалар орасида энг қўйинликларидир. Бундай маросимлар ўзимнинг ҳам руҳини кўтариб, қалбимга ҳур-сандадил бахш этади.

Давлатимиз раҳбари хар йили Конституциямиз байрами арафасида ҳалқимизнинг турли соҳаларда ибрат кўрсатган вакилларига Ватан мукофотларини топшириш ёки бир аънамага айланганини, минглаб ватандошларимизнинг юксак унвонларига, ордени ва медалларга сазовор бўлаётганини қўлаётганини билан тўғрилиқ олдимизга қўйган улуг мақсад ва кўзлаган марраларимизни сари шаддам бораётганимизнинг яна бир таъдиқи эканлигини таъкидлади.

Мен шу уринда ҳақиқат ва адолат тўғрисида, уни ҳаётда қарор топтириш ҳақида икки оғиз айтиб ўтмоқчиман, деди Президент. Ҳаммамиз қундалик турмушимизда, унинг барча соҳаларида ҳақиқат ва адолат устувор бўлиши, ҳукмрон бўлиши, деймиш. «Хуқрон» деган сўзини маъносини кенг аслида, ҳукмронлик ҳаммага ҳам ёқармайдиган бир ҳолатдир. Лекин, ҳақиқат ҳукмронлиги ҳақида, адолат ҳукмронлиги ҳақида гапирганда, ўйлайманки, бунга ҳеч қим қарши қилмас керак.

Шу нуқтага назардан қарамакда, бугун давлатимиз, ҳалқимиз ҳаётининг тарихий

бир даврида жамиятимизнинг барча баҳжа ва поғналарига дилгари ҳатто фарз қилишимиз ҳам қийин бўлган улғувор ишларни адо этаётганимиз адолат ҳукмронлигининг яққол намойишидир. Бу ҳақиқатни нафақат ҳалқимиз, балки бутун жаҳон аҳли кўриб турибди ва тан олмоқ

Шарқ дурдоналари

Оз-оз ўтганда домо бўлар...

◆ Беодоблик шундай селки, у обрў ва витор қасрини кўпориб, идрок бўйини ҳар хил арқонлар билан боғлаб ташлайди.

Бархурдур ибн МАҲМУД.

- ◆ Ташлағил хирси, қапоат пеша қил, Шум ўлимнинг панжасин андеша қил!
◆ Эй ўғил, ҳар кимда бўлса ушбу тўрт, Бошқа бир тўрт туғилур нохушу мўрт,

Фаридиддин АТТОР.

◆ Фарзанднинг ота-она олдда бурчи бўлгани каби ҳар бир ота-онанинг ҳам фарзанд олдда бурчи бор.

— Нега йиғлаясан? — деб сўрадилар.
У эса:
— Яккамо ягона қизим бор, гапдан гап чиқиб, у менга: «Эй ота, менга ҳаром овқат едирганидан кўра очдан ўлдирсанг афзалроқ!» деди.

Демак, ҳар бир ота-она ўз фарзандини фақат ҳалолдан топилган овқат билан боқиши лозим, бунинг учун ота-онанинг ўзи аввало ҳалол овқат ейиши лозим, шундагина пуштидан бўлган бола ҳам ҳалол ва покиза бўлиб туғилади.

Муҳаммад ибн Муҳаммад ал-ЖОМИЙ.

- ◆ Нодоннинг дўсти, ҳасадчининг роҳати, ёлгончининг муруввати бўлмайдилар.
◆ Одамнинг яхшиси сафарда билинади.

◆ Тил борки, бол келтиради, тил борки, бало келтиради.

Тил тезлигидан қадам тезлиги яхши. Сўзловчи киши бадхулқ бўлса-да, баъзан унинг сўзларига диққат қил, гоҳо ёмон оғиздан ҳам (яхши) сўз чиқиб қолади.

Сўзининг айтгучисига қарама, айтган сўзига қара. Сўзига боқма, кўзига боқ, ўзига боқма, сўзига боқ. Икки нарса фойдасиз: ҳикматсиз сўз ва тафаккурсиз сукут.

◆ Қўлингдан келмаган нарсани тилингга келтирма. Тил тинч бўлса бош саломат бўлади.

Ҳар ким ўз оғзининг қоровули бўлса нафаси ҳеч қачон бўғилмайди.

Нобуд бўлмасин деб тилидан инсон, Оғиз бўлди инсон тилига зиндон.

Кимнинг тили узун бўлса ҳалокати яқин бўлади. Кишининг сўзига эмас, ишига боқ. Аччиқ сув аччиқ сўздан яхши.

«Аталар сўзлари»дан.

◆ Дўст ва ҳамнишинларнинг ақли ва довиорақ кишилардан иборат бўлмоғи лозим, бундай кишилардан одамнинг ақли ва довиорақлиги ошади.

Узинг еб, ўзага берсанг, эй инсон, Номинг улуғ бўлар, вужудинг омон!

Бирор мақсадга етишни уйласанг, аммо унга етишиш қийин бўлса ҳеч гап ема, сабрни мақкам ушла, золим ва ситамкор кишиларга ёрдам қилма! Назм:

Қилинчнинг зарбаси тумшакни бошга, Десаг зулм қилма кексаю ёшга!

Зодимлар зулмини йўқот жаҳонда, Оқиллар қўлини тутгин ҳар онда!

Овқат ейишдан аввал уни ҳазми ҳақида ўйла, овқатнинг ширин ва ҳаловатига учиб, ҳазм қилолмай, қийналиб юрма. Сўзни мулоимлик билан гапир, оз гапир, кўп гапирши гарчи ёқимли бўлса ҳам девоналикдан нашоидир. Шеръ:

Жимликдан бўлмади ҳеч ким пушаймон, Кўп гапдан зарарлар юз берди ёмон!

«Букрот пандонаси»дан.

Араб, турк тилларидан Маҳмуд ҲАСАНИЙ таржмани.

АМАЛИЙ БЕЗАК САНЪАТИ НАМУНАЛАРИ

Мустақиллик унутилиб бораётган қадриятларимиз билан бирга ўхшаши йўқ амалий санъатимиз — ёғоч, мис, ганч ўймакорлиги, қандакорлик, миниятура, нафис заргарчиликни қайта тиклаиб, янгидан қулоч ёзишига имконият яратди.

«Шератон Тошкент» меҳмонхонаси залида бўлиб ўтган Тошкентнинг XX аср охири халқ ҳўнармандлари ва амалий безак санъати расомларининг кўргазма-ярмаркаси ҳам фикримиз далилидир.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги, «Филип Моррис Менеджмент Сервисес Б.В.» компаниясининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси ташаббуси билан ташкил этилган ушбу кўргазмада шахримизда яшаб ижод қилаётган олтига яқин ҳўнарманд, уста ва расомларнинг 300га яқин ноёб санъат намуналарини ҳамюртларимиз ва пойтахтишимиз меҳмонлари мириқиб томоша қилган ҳолда ўзбек амалий санъат макта-

бига яна бир қарра тан бердилар.

— Илк бор ташкил этилган Тошкентнинг амалий безак санъати кўргазмасида халқ усталари, расомларининг ганч, ёғоч ўймакорлиги каби анъанавий санъат намуналари билан бир қаторда чинни ва gobelen бемет-панясининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси ташаббуси билан ташкил этилган ушбу кўргазмада шахримизда яшаб ижод қилаётган олтига яқин ҳўнарманд, уста ва расомларнинг 300га яқин ноёб санъат намуналарини ҳамюртларимиз ва пойтахтишимиз меҳмонлари мириқиб томоша қилган ҳолда ўзбек амалий санъат макта-

Кўргазмалар

атаб чиқарилган ҳўнарманд ва расомларимизнинг ижодлари тўғрисидаги каталог орқали эса мухлислар кўпгина қизиқарли маълумотлардан баҳраманд бўлишди.

— 18 йилдан буён ёғоч ўймакорлиги соҳасида меҳнат қиламан, — дейди «Устазода» халқ санъати усталари қорхонасининг ёғоч ўймакор устаси Ҳусан Ганиев. — Ўз вақтида республикада Олий Мажлиси биноси учун миллий ўймакор эшикларни тайёрлашда иштирок этганимдан ҳамон фахрланаман. Кўргазмада кейинги 3-4 йил ичида ишлаган лавҳа, 6 ва 8 қиррали стол-стуллар, катта қўш, қаламдон, ёғоч лаган каби ўттизга яқин ишларимни кўйдим. Миллий санъатимиз намуналари марнашундай юзага чиқаятганидан беҳад хурсандман.

Даврон ИСАЕВ.

СУРАТДА: машҳур уста, Ўзбекистон халқ расоми Ортиқ Райсуллоев ўзи ясаган нақшлари намуналари билан.

Рустам Шарипов олган сурат.

Тошкент шаҳар ҳокимлигида

«КУРАШ – МЕНИНГ ИФТИХОРИМ» МАВЗУИДАГИ «КУРАШ-ШОУ» КУРАШ МУСОБАҚАЛАРИ ОЙЛИГИНИ ИЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

Тошкент шаҳар ҳокимлиги миллий қадриятлари, мардлик, жасурлик, ватанпарварлик хислатларини ўзда намойён этган ўзбек курашини ривожлантириш, миллий курашни давлатимиз спортининг муҳим йўналиши сифатида ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш мақсадида ҳамда ўзбек курашининг жаҳонга чиқарилишини янада яқинлаштириш мақсадида Тошкент шаҳри ва унинг туманларида «Кураш — менинги ифтихорим» мавзусидаги «Кураш-шоу» мусобақалари оёлигининг ўтказилишига кўрсатма берди.

Унга мувофиқ кураш мусобақалари оёлигини юқори савияда ўтказишга таъминлаш мақсадида тузилган шаҳарар штаби таркиби ва тadbирлар режаси тасдиқланди.

Туман ҳокимликлари зимматига ушбу кураш оёлигини келтириб чиқариш мақсадида ўтказиш учун амалий тadbирларнинг ўз мuddатида ба-йжариллиши буйича шаҳар штабига маълумотнома бериб бо-йриш топширилди.

Спорт 7

ЁШ ШАХМАТЧИЛАР БЕЛЛАШМОҚДА

«Юнусобод» спорт-соғломлаштириш мажмуида «Труд» газетаси соврини учун тўртинчи халқаро болалар шахмат мусобақалари бошланди. Бу галги турнирда мамлакатимизнинг барча вилоятлари ва МДХнинг бир қатор республикаларидан 250 дан ортиқ ёш иштирокчилар ўзаро дونا сурмоқдалар.

— Шунга айтиш керакки, шахмат бўйича болалар мусобақаси Ўзбекистонда ўтказилган ийрик спорт турнирлари қаторидан мустаҳкам ўрин олди, — дейди «Труд» газетасининг Ўзбекистондаги махсус муҳбири Валерий Бирюков. — Зеро ушбу турнир «кашф» этган кўлаба шахматчилар ўтган касфа вақт ичида Осиё чемпионатлари ва бошқа ийрик мусобақаларнинг голиб ва совриндорлари бўлишди. Ўтган йили Ўзбекистон ёш шахматчиларининг муваффақиятлари жаҳон чемпиони Анатолий Карповни ҳам мизиктириб қолди ва у Тошкентда иштирокчи болалар учун ўз шахмат мактабини очиб ниҳатини билдирди.

Мусобақа натижаларига кўра энг ёш қатнашчига, галабага бўлган интилиши учун ва бошқа бир қатор совринлар топширилди.

Қувонарли томон шундаки, ўтган йилги мусобақаларда шахримиз терма жамоаси умумоламда ҳисобда галаба қозонган эди. Шу сабабдан ҳамшаҳарларимиз бу гал ҳам кўтаринки рудада дона сурмоқдалар. Ҳозирча иккитадан очко жамгарган олти спортчиларимиз бор.

Болаларнинг халқаро шахмат мусобақалари 15 декабрда қавар давом этади.

Дилмурод ИСМОИЛОВ. 3.

«ОЙНАИ ЖАҲОН»ДА

ДУШАНБА, 13

ЎЗТВ I

- 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.40 «Тахлилнома».
8.40 «Севги сурури». Муסיқий дастур.
9.05 «Ўзлик». Бадий-публицистик кўрсатуви.
9.35 «Ўзбектелефилми» намоиши: «Увайсий».

ЎЗТВ II

- 8.40 «Севги сурури». Муסיқий дастур.
9.05 «Ўзлик». Бадий-публицистик кўрсатуви.
9.35 «Ўзбектелефилми» намоиши: «Увайсий».

ЎЗТВ III

- 17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Ерилотш». Мультипликация.
18.15 «Сен ҳақингда ва сен учун».

ЎЗТВ IV

- 15.00 Кўрсатувлар тартиби.
15.05-16.10 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕ-НИЕСИ
16.10 «СНН. Жаҳон янгиликлари» (инглиз тилида)
16.40 «Бинафша».

ЎЗТВ V

- 18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Янги авлод» студияси намоиши этакди: «Ким эгичил-у, ким чакчон». Мультипликация.
18.40 «Дунёга йўл». Интернет-жаҳон тизими.

- 22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.35 «Муҳаббат қаҳваси». Телесериал.
23.20 «Ёшлар» телеканалида спорт дастури. 1. Миллионлар уйини. 2. Футбол. Ҳафтанинг энг яхши учрашуви.

ЎЗТВ III

- 17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Ерилотш». Мультипликация.
18.15 «Сен ҳақингда ва сен учун».

ЎЗТВ IV

- 15.00 Кўрсатувлар тартиби.
15.05-16.10 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕ-НИЕСИ
16.10 «СНН. Жаҳон янгиликлари» (инглиз тилида)
16.40 «Бинафша».

ЎЗТВ V

- 18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Янги авлод» студияси намоиши этакди: «Ким эгичил-у, ким чакчон». Мультипликация.
18.40 «Дунёга йўл». Интернет-жаҳон тизими.

ЎЗТВ VI

- 18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Янги авлод» студияси намоиши этакди: «Ким эгичил-у, ким чакчон». Мультипликация.
18.40 «Дунёга йўл». Интернет-жаҳон тизими.

ЎЗТВ VII

- 18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Янги авлод» студияси намоиши этакди: «Ким эгичил-у, ким чакчон». Мультипликация.
18.40 «Дунёга йўл». Интернет-жаҳон тизими.

- 11.00 «Альф». Ойлавий комедия.
11.30 «Сихат-саломатлик».
12.00 Л. Зикина, Л. Лешченко, Л. Долина, О. Газманов ва бошқалар «Ўз уйимиз қўшиқлари» концертида.

РАТ

- 8.00 «Ватанимга хизмат қиламан!».
8.30 «Рус лотоси».
9.10 Мультипликация.
9.20 «Бола тилидан». Телеуйин.
9.55 «Янги тўнғ, юртим!».
10.30 «Аншлаг» ва Ко.

ТВ-6

- 8.50 «Кундан-кунга».
10.40, 20.25, 00.40, 02.05 — «Йўл навозати».
11.20 «Бемазони лойиҳа».
11.40 «Обозреватель» таҳлилий кўрсатуви.

ТВ-6

- 12.45 Мультипликация.
13.00, 01.15 — «ЦитаДЕНЬ».
13.10 ТВ-6 кинотеатри. Алиса Фрейндлих юбилейига. «Эскирган комедия».
14.40 «Харидингиз учун ташаккур» теледўқони.

ТВ-6

- 17.25, 01.40 — «Диск-канал».
18.00 «Изибир.сом».
18.10 Премьера. ТВ-6 кинотеатри «Эвита: Мени деб кўз ёш тўкма, Аргентина».
20.40 «Амба-ТВ». Ҳажвий шоу.

РЖТ

- 8.00, 10.00, 15.00, 17.50 — Янгиликлар.
8.10 «Араш-қуралаш» журналдаги кўнвоқ воевлар.
8.25 «Армия дўқони».
8.50 «Жонки кутубхона».
9.10 «Тонг кўлдун».
10.10 «Лаззатли воевлар».
10.20 Лия Аҳиджакова Эълоҳ Рязановнинг «Кўз ёшлигини ийик-иссиқ кўнлари» муаллифлик дастурида.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪОНЛАР

ХОНИМЛАР ВА ЖАНОБЛАР!

ИДАТ «АСАКА» банки Сизга қуйидаги хизматларни тақдим этади:

1) аҳоли омонатлари бўйича оширилган фоиз ставкаларини:

Table with 3 columns: Омонатлар тури, 1.11.99 йилдан % ставкалари, Бекор қилинган % ставкалари. Rows include: Талаб қилиб олгунча, «ОРЗУ» (3 ойдан кам бўлмаган муддат билан), Муддатли: - 6 ойдан 1 йилгача, - 1 йилдан 3 йилгача, - 3 йилдан 5 йилгача, - 5 йилдан ортиқ муддат билан.

2) фоизларни ҳар ойда ҳисоблаб ва уларни ҳисоб рақамлардаги қолдиқларга қўшиш билан 34 % йиллик ик ставкадаги депозит пластик карточаларни. Ўз омонат маблағларингизни тез ва истаган вақтингизда олишингиз мумкин.

«Асака» банкнинг ишонч телефонларини эслаиб ўтамиз — (371) 120-62-52

700015, Тошкент ш., Нукус кўч., 67
Тел.: (371) 120-83-91, 120-83-92, 120-83-82
Банк филиаллари — Нукус шаҳри ва ҳамма вилоят марказларида

САЛОМАТЛИК
● Қафолатли тарзда оздиримиз;
● Бир ҳафтада 5 килограммигача оздиримиз;
● Чиройли тарзда оздиримиз;
● Вазнингизни оширишга ёрдам беримиз.

Тўғатилди
Давлолат эълон чиққан кундан бошлаб бир ой муддат ичида қабул қилинади.
Телефон: 34-94-25.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Маданият ишлари бош бошқармаси бошқарма бошлигининг ўринбосари Абдурашул Абдуғаниевич Абдуғаниев ва унинг оила аъзоларига акалари Баҳром ИСХАМБЕКОВнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Тошшаҳарнур» бирлашмаси ва «Махсуснур» қорхонаси жамоаси «Махсуснур» қорхонаси директори ўринбосари М. Мамажоновга отаси Мамажон МАМАЖОНОВИЧНИНГ бевакт вафот этганини муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Бош муҳаррир Акмал АКРОМОВ
Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32
Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 132-11-39. факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, чоршаба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи — 209
Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. Қўғоз бичими А-2
Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтамти»га — 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмаҳонаси. Қорхона манзили: «Буёқ Турон» кўчаси, 41-уй.